

Lidspunkter er gjort affkurat de samme Bestræbelser. Jeg har nævnt dette, fordi jeg ikke tror, at der ved en Retsdag kan vindes den Godtgjørelse for Forpagterne, som der her har været Tale om. Jeg tror, at jeg i saa Henseende med fuld Fyde kan henholde mig til, hvad det ærede Medlem for Hjøsteds Amts 2den Valgkreds (Sagd) udtalte om, at der her kun var Tale om et moralsk be-rettiget Krav. Den vedkommende Bestemmelse i Kontrakten kan jo have faaet en særlig Betydning for disse Mars Foranstaltninger fra Forpagternes Side, idet man maa gaa ud fra, at man ikke dengang vidste det Samme, om, hvad der havde Betydning for Østersavlen, som man i dette Dieblit veed, og at man derfor kunde handle i den Mening, at de Foranstaltninger, man traf, kunde hjælpe paa Østersavlen f. Ex. det, at man flyttede Østerterne. Det gjøre forøvrigt de nuværende Forpagtere ogsaa; man flytter Østers fra den ene Banke til den anden, lader dem staa i Opholdssted, men det er vistnok tvivlsomt, om man ikke netop derved slaar Dyrene ihjel. Et er vist, nemlig at Banker, som have været fulde af Østers, og som man har villet bevare fra eet Aar til et andet, enten fordi man har villet have dem i Behold til Fremtiden, eller fordi man ikke vilde have kunnet sælge dem, hvis man havde skrabet der, have været fuldstændig uddøde, naar man kom til dem; Tangen har kvalt Dyrene, som det f. Ex. stete ved Hjøsteds, eller der kan have været andre Grunde dertil. Jeg nævner dette for at vise Tilfældighedens Indflydelse ved denne Drift. Iøvrigt har jeg bedet om Ordet for at indbegaa en Ytring, der er fremkommen fra det ærede Medlem for Hjøsteds Amts 2den Valgkreds (Sagd) om, at det efter de første Forpagteres Tid havde viist sig, at nogle af Bankerne vare blevne ødelagte ved Overstrabning. Jeg tror, at det Udtryk er for strengt, og jeg maa bestemt protestere imod, at der er Banker, der ere blevne overstrabede. Man kunde have udtrykt sig saaledes, at der er blevet skrabet paa Banker saa meget, at en forsat Strabning ikke længer var lønnende for Fiskerne; det er noget helt Andet. Naar nemlig det ikke længere er lønnende at strabe, sige Fiskerne gjerne, at nu er der ikke flere Østers der; men Sandheden er den, at der blot ikke forekommer saa mange, at det betaler sig at strabe paa de vedkommende Banker. Det er imidlertid et Forhold, som Ministeriet fuldstændig har taget Hensyn til i Kontrakten. Der staar udtrykkelig deri, at, naar man ikke paa en bestemt Banke faar 1,000 Østers med en velbesat Baad, maa man ikke strabe der. Jeg ser i dette Dieblit hen til de nuværende Forpagtere, det vil sige de efter de første følgende Forpagtere; hvis der har været overstrabet, er det givet, at man har brudt Kontrakten; den forudsætter, at, naar det ikke kan lønne sig at strabe paa een Banke, skal man gaa til en anden; men derved er ikke sagt Noget om,

at Bankerne ere blevne ødelagte ved Overstrabning. Jeg skal ikke dvæle længere ved denne Sag, jeg anser den for at være saa indviklet, at man ikke lei faaer Rede paa den. Men jeg skal i Sandhedens Interesse fremdrage et Punkt, som ikke har været fremdraget før, idet jeg dog beder de Herrer, som have talt for en Godtgjørelse til de første Forpagtere, ikke i mine Ord at finde den Mening, at jeg ikke skulde dele deres Anskuelse om, at man bør give disse Forpagtere en rundelig Erstatning. Man har ubelukkende holdt sig til de Fortjenester, som disse Forpagtere have indlagt sig af Østersavlens Fremme, og til den Umage og Flid, som de have viist ved Udlægning af Østers o. s. v., men man har glemt et Moment, som det forekommer mig, at Statskassen var fuldstændig be-rettiget til at tage Hensyn til, nemlig Kommuni-kationsmidlernes Udsvikling. Det er ikke alene Østersbestanden, som har forbedret sig, eller hvorledes man nu vil udtrykke det, men det er ogsaa Jernbanen til Struer, der har forøget Værdien af disse Banker. Jeg har selv været sammen med en af Forpagterne, der kom efter de første Forpagteres Tid, og jeg veed, at det var Jernbaneforbindelsen, som var en meget vigtig Faktor i Stigningen af Forpagtningsafgiften fra nogle saa Tusinde til nogle og firhundredstyre Tusind Kroner aarlig.

Jagd: Jeg skal kun, til hvad den ærede sidste Læser fremkom med, yttre, at da jeg udtalte, at det senere havde viist sig, at Østersbanter kunne ødelægges, saa var det ikke et Angreb paa de nuværende Forpagtere, thi det er ikke Stedet her at fremkomme med Sligt, og jeg har ikke tænkt at gjøre det; men jeg har kun villet sige, at det er et Faktum, at Østersbanter kunne ødelægges. Jeg skal i saa Henseende kun henvisse til de Udtalelser, der ere fremkomne fra Fiskere i det Andragende, som foreligger paa Thingets Bord, til Finantsministeren, hvor man vil finde en Stadfæstelse af, hvad jeg har sagt. Det skal jeg dog ikke nærmere komme ind paa. Medens den ærede Læser har erkjendt Rigtigheden af, hvad jeg er fremkommen med paa Forpagternes Vegne, vilde han dog have Umuligheden af ved menneskelige Midler at indvirke paa Østersbestandens Forbedring eller Ødelæggelse, og jeg skal da sige, at denne Ytring er af samme Betskaffenhed som den, vi i sin Tid have hørt angaaende Harer, Agerhøns og Sangugle, som Landet i sin Tid var opfyldt af. Vi have dog oplevet den Dag — det er jo ikke ret længe siden — da vi vedtogte Foranstaltninger til Fredning af Harer og Agerhøns, saaledes som tidligere med Hensyn til Sangugle, og det Samme er sket i de fleste andre Lande. Sagen er jo den, at Dyreriget har mange andre Fiender end Mennesket, og den ærede Læser har fuldstændig Ret i, at Østersbanter kunne ødelægges af Andet end af Menne-